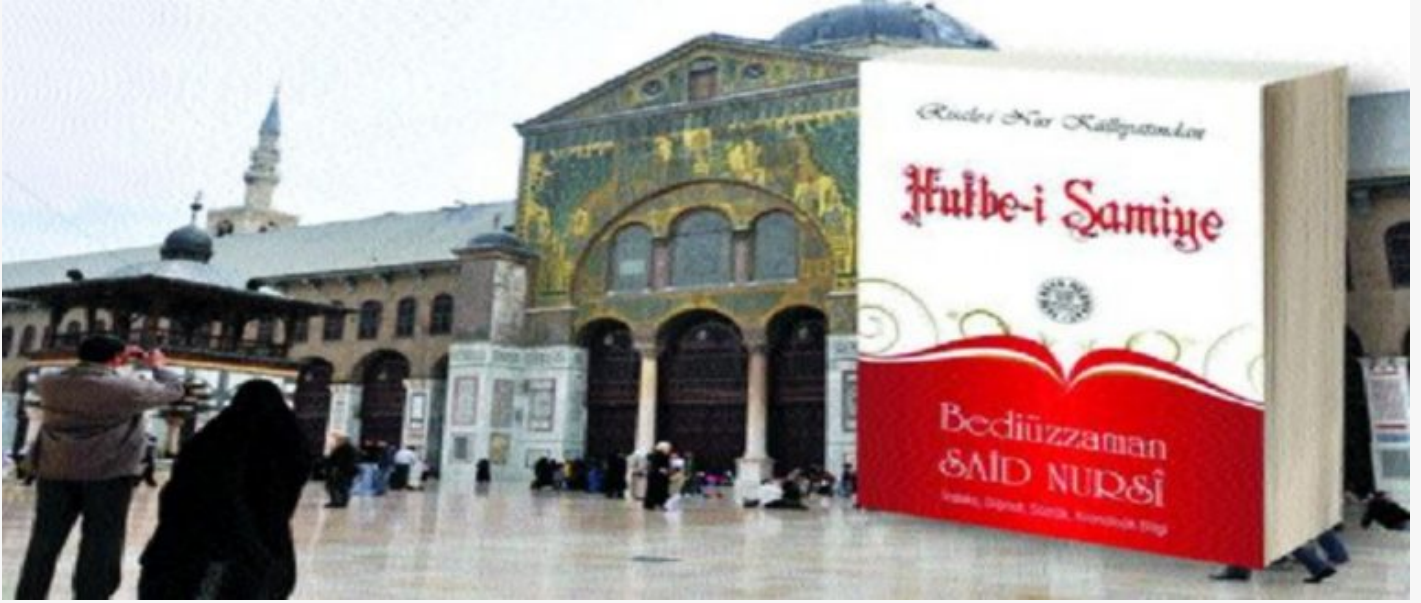

Reddü'l-Evham

İttihad-ı Muhammedî (aleyhissalâtü vesselâm) cemaatine isnad ettikleri dokuz evham-ı fâsideyi reddedeceğim.

Birinci vehim: Böyle nazik bir zamanda din meselesini ortaya atmak münasip görülüyor.

Elcevap: Biz dini severiz. Dünyayı da yine din için severiz. *

Saniyen: Madem ki Meşrutiyette hakimiyet millettendir. Mevcudiyet-i milleti göstermek lâzımdır. Milletimiz de yalnız İslâmiyettir. Zira Arap, Türk, Kürt, Arnavut, Çerkez ve Lâzların en kuvvetli ve hakikatli revâbit ve milliyetleri İslâmiyetten başka bir şey değildir. Nasıl ki az ihmal ile tevâif-i mülûk temelleri atılmakta ve on üç asır evvel ölmüş olan asabiyet-i cahiliyeyi ihyâ ile fitne ikaz olunmaktadır. Ve oldu gördük...

İkinci vehim: Bu ünvan, tahsisiyle, müntesip olmayanları vehim ve telâşa düşürüyor.

Elcevap: Evvel de söylemiştim. Ya mütalâa olunmamış veya su-i tefehhüme uğramış olduğundan, tekrarına mecbur oldum. Şöyle ki:

İttihad-ı İslâm olan İttihad-ı Muhammedî (aleyhissalâtü vesselâm) dediğimiz vakit, umum mü'minlerin mabeyninde bilkuvve veya bilfiil sabit olan ittihad murattır. Yoksa, İstanbul ve Anadolu'daki cemaat murad değildir. Amma bir katre su da, sudur. Bu ünvandan tahsis çıkmaz. Tarif-i hakikîsi şöyledir:

Esas temeli, şarktan garba, cenuptan şimale mümted ve merkezi Haremeyn-i Şerifeyn ve cihet-i vahdeti tevhid-i İlâhî; peyman ve yemini imân; nizamnamesi, sünnet-i Ahmediye (aleyhissalâtü vesselâm); kanunnamesi, evâmir ve nevâhî-i şer'îye; kulüp ve encümenleri, umum medâris, mesâcid ve zevâyâ; o cemiyetin ilelebed ve muhalled naşir-i efkârı, umum kütüb-ü İslâmiye ve her vakit nâşir-i efkârı başta Kur'ân ve tefsirleri (ve bu zamanda bir tefsiri, Risale-i Nur) ve i'lâ-yı kelimetullahı hedef ve maksat eden umum dinî ve müstakim ceraiddir. Müntesibîni, umum mü'minlerdir. Reisi de Fahr-i Âlemdir (aleyhissalâtü vesselâm).

Şimdi istediğimiz nokta, mü'minlerin teveccühleri ve teyakkuzlarıdır. Teveccüh-ü umumînin tesiri inkâr edilmez. İttihadın hedefi ve maksadı i'lâ-yı kelimetullah ve mesleği de kendi nefsiyle cihâd-ı ekber ve başkalarını da irşaddir. Bu mübarek heyetin yüzde doksan dokuz himmeti siyaset değildir. Siyasetin gayrı olan hüsn-ü ahlâk ve istikamet ve saire gibi makasid-ı meşruaya masruftur. Zira bu vazifeye müteveccih olan cemiyetler pek az, kıymet ve ehemmiyeti ise pek çoktur. Ancak yüzde biri, siyasiyunu irşad tarikiyle siyasete taallük edecektir. Kılıçları, berâhin-i kat'iyedir. Meşrepleri de muhabbet olduğu gibi beyne'l-mü'minîn uhuvvet çekirdeğinde mündemiç olan muhabbete şecere-i tûba gibi neşvünema vermektir.

Üçüncü vehim: Bu cemiyetin, tefrikadan ve başkalarına tevliid-i ye'sden başka ne faydası var?

Elcevap: Bu, tefrik değil, tevhidir. Ye's değil, ümit verir. O hakikat-ı uzmâ ki, nısf-ı küre-i arzda meknuz-u uruk-u zeheb gibi bir köşesini keşif ile tecellî etmiş yeni bir şu'ledir. Bahr-i Umman bir testide sığışmadığı gibi, İttihad-ı Muhammedî de Volkan idarehanesinde veya İstanbul'da sıkışıp kalmayacaktır. Belki şimdiki kuvveden fiile çıkmış bir parça İttihad-ı Muhammedî, karu'l-âsâ gibi ikazdan ibarettir. Hem de o derece uzun ve müteselsil ve merâkiz-i İslâmiyeyi birbirine rabteden silsile-i nuraniyi ihtizaza getirmekle, onunla merbut umum mü'minleri, İ'lâ-yı Kelimetullahın bu zamanda en büyük vasıtası olan maddeten ve mânen terakkiyata bir şevk ve âmir-i vicdânî ile sevk etmektir. Zira istibdat ve tahakkümden tahallus, hâhiş ve şevk-i vicdanî ile sevk olur. Halbuki binde bir tane münevverü'l-fikirdir; vicdanen mütehassis oluyor.

Hiss-i dîn ile olsa, ehass-ı havâs ve en âmi, hiss-i dîn ile mütesâviyen tarik-i terakkîde münevverü'l-fikir gibidirler. Hem de tenvir-i fikre sebep olan mârifet-i âmm veya medeniyet-i tâm bizde olmadığı için, nûru'n-nur olan dîn-i İslâmı menar etmeliyiz. Tâ âheng-i terakkî muhtell olmasın.

Dördüncü vehim: İçimizdeki gayr-i müslimler ürkecekler veya bahane tutacaklar.

Elcevap: Bahane tutmak çocukluktur ve hâinliktir. Ürkemek ise cehalet veya tecâhüldür. Zira gayr-i müslimler kurûn-u vustâda ve vahşi oldukları zamanlarda ferman-ı ** ile bu kadar edyan ve akvâm-ı muhtelif medeniyet-i İslâmiyede masum kaldıklarından, İslâmiyetin ulüvv-ü cenabı ve gayr-i müslim tevehhüm ettikleri mahzurun ademi, güneş gibi tezahür ediyor. Hem de gayr-i müslimlerin selâmeti vatanın saâdeti iledir. Ve meşrutiyetin devamı, ruhu, nokta-i istinad ve mürşidi, şeriat ve milliyetimiz olan İslâmiyet olduğundan gayr-i müslimler bu ittihaddan ürkemek değil, takdis ve ünsiyet etmek lâzımdır.

Beşinci vehim: Ecnebîlerin bundan tevahhuş etmek ihtimali var.

Elcevap: Bu ihtimale ihtimal verenler mütevahhiştir. Zira merkez-i taassuplarında İslâmiyetin ulviyetine dair konferanslarla HAŞİYE6 takdis etmeleri bu ihtimali reddeder. Hem de düşmanlarımız onlar değil; asıl bizi bu kadar düşürüp İ'lâ-yı kelimetullahâ mâni olan ve cehalet neticesi olan muhalefet-i şeriattır. Ve zaruret ve onun semeresi olan su-i ahlâk ve harekettir ve ihtilâf ve onun mahsulü olan ağraz ve nifaktır ki, ittihadımız bu üç insafsız düşmana hücumdur.

Amma ecnebîlerin vahşî oldukları kurun-u vustada, İslâmiyet vahşete karşı husumet ve taassuba mecbur olduğu halde adalet ve itidalini muhafaza etmiş. Hiçbir vakit engizisyon gibi etmemiş. Ve zaman-ı medeniyette ecnebîler medenî ve kuvvetli olduklarından, zararlı olan husumet ve taassup zâil olmuştur. Zira din nokta-i nazarından medenîlere galebe çalmak ikna iledir, icbar ile değildir. Ve İslâmiyeti, mahbup ve ulvî olduğunu, evâmirine imtisalen ef'al ve ahlâk ile göstermekledir. İcbar ve husumet, vahşîlerin vahşetine karşıdır.

Altıncı vehim: Bazıları, "Sünnet-i Nebeviyeyi hedef-i maksat eden ittihad-ı İslâm, Hürriyeti tehdit eder ve levâzım-ı medeniyeye münâfidir" diyorlar.

Elcevap: Asıl mü'min hakkıyla hürdür. Sâni-i Âleme abd ve hizmetkâr olan, halka tezellüle tenezzül etmemek gerektir. Demek, ne kadar imana kuvvet verilse, hürriyet de o kadar kuvvet bulur.

Amma hürriyet-i mutlak ise, vahşet-i mutlakadır, belki hayvanlıktır. Tahdid-i hürriyet dahi insaniyet nokta-i nazarından zarurîdir.

Saniyen: Çocukluk tabiatı ile, hevâ ve heves ile aldatıcı zünub ve mesâvi-i medeniyet mehasin zannolunuyor. Halbuki medeniyetin hiçbir hakikatlı mehasini yoktur ki İslâmiyette sarahaten veya zımnem veya iznen o veya daha ahseni bulunmasın!

Salisen: Bazı sefih ve lâûbaliler hür yaşamak istemediklerinden, nefs-i emmarenin esaret-i rezilesi altına girmek istiyorlar.

Elhasil: Şeriat dairesinden hariç olan hürriyet, ya istibdat veya esaret-i nefis veya canavarcasına hayvanlık veya vahşettir. Böyle lâûbaliler ve zındıklar iyi bilsinler ki, dinsizlikle ve sefahetle sahib-i vicdan hiçbir ecnebîye kendilerini

sevdiremezler ve benzetemezler. Zira mesleksiz ve sefih sevilmez. Ve bir kadına yakışır, istihsan ettiği libası, erkek giyse maskara olur.

Yedinci vehim: İttihad-ı İslâm cemaati, sair cemiyet-i diniye ile şakku'l-âsâdır. Rekabet ve münaferatı intaç eder.

Elcevap: Evvelâ umur-u uhreviyede haset ve müzahemet ve münakaşa olmadığından, bu cemiyetlerden hangisi münakaşaya, rekabete kalkışsa, ibadette riya ve nifak etmiş gibidir.

Saniyen: Muhabbet-i din saikasıyla teşekkül eden cemaatlerin iki şartla umumunu tebrik ve onlarla ittihad ederiz.

Birinci şart: Hürriyet-i şer'iyeyi ve âsâyişi muhafaza etmektir.

İkinci şart: Muhabbet üzerinde hareket etmek, başka cemiyete leke sürmekle kendisine kıymet vermeye çalışmamak; birinde hatâ bulunsa, müfti-i ümmet olan cemiyet-i ulemâya havale etmektir.

Salisen: İ'lâ-yı kelimetullahı hedef-i maksat eden cemaat, hiçbir garaza vasıta olamaz. İsterse de muvaffak olamaz. Zira nifaktır. Hakkın hatırı âlidir, hiçbir şeye feda olunmaz. Nasıl Süreyya yıldızları süpürge olur veya üzüm salkımı gibi yenilir? Şems-i hakikate "püf, üf" eden, divaneliğini ilân eder.

Ey dinî cemiyetler! Maksudımız, dinî cemaatlar maksatta ittihad etmelidirler. Mesalikte ve meşreplerde ittihad mümkün olmadığı gibi, caiz de değildir. Zira taklit yolunu açar ve "Neme lâzım, başkası düşünsün" sözünü de söylättirir.

Sekizinci vehim : Ehl-i İttihad-ı İslâm olan buradaki cemiyete, mânen gibi sureten de intisap edenlerin ekserisi avâm, bir kısmı da meçhulü'l-hal olduğundan, fitne ve ihtilâfı imâ ediyor.

Elcevap: Belki, ağraza adem-i müsaadesine binaendir. Hem de, madem maksadı ittihad ve ilâ-yı kelimetullahtır; teşebbüsât ve harekâtı da ibadettir. İbadet camiinde şah ve gedâ birdir. Müsavat hakikî düsturdur. İmtiyaz yoktur. Zira en ekrem, en müttakîdir. Ve en müttakî, en mütevâzidir. Binaenaleyh, mânen asıl hakikat, ittihadı intisap ile beraber sureten onun nümunesi olan bu uhrevî ve sırf dinî cemaate intisap ile teşerrüf edecek. Yoksa şeref vermeyecektir. Bir katre, bahr-ı ummanı tezyid edemez. Hem de, bir günah-ı kebir ile imandan çıkmadığı gibi; şems garptan tulû etmediğinden, tevbenin kapısı da açıktır. Bir desti müteneccis su, bir denizi tencis etmediği gibi, kendi de temizlendiğinden, şimdi bu nümune-i ittihadı intisap eden adama şartımız olan sünnet-i Nebeviyeyi (aleyhissalâtü vesselâm) ihyâ ve evâmirine imtisal ve nevâhîden içtinap ve asâyişe ilişmemek, elinden gelse azm-i kat'î ile dahil olan bazı meçhulü'l-hal olanlar, bu hakikat-i âliyyeyi lekedar etmez. Zira kendi lekedar olsa da, imanı mukaddestir. Rabita da imandır. Bu ünvan-ı mukaddese böyle bahaneyle leke sürmek İslâmiyetin kıymet ve ulviyetini bilmemekle beraber, kendini ahmaku'n-nas ilân etmektir. Nümune-i ittihad olan cemaatimize-sair cem'iyât-ı dünyeviyeye kıyasen-leke sürmeyi, târiz etmeyi cemî kuvvetimizle reddederiz. İstifsar tarihiyle bir itirazları olursa, cevaba hazırız. İşte meydan!

Benim dahil olduğum cemaat, burada tafsil ettiğim İttihad-ı İslâmdır. Yoksa muterizlerin bâtil tevehhüm ettikleri cemiyet-i mütehayyile değildir. Bu dinî heyet efradı, şarkta olsa, garpta olsa, cenupta olsa, şimalde olsa beraberiz.

Dokuzuncu vehim: Cemiyetlerde teşebbüsât-ı hafiyeye olduğu halde, İttihad-ı Muhammedînin izhâr-ı serâiri neden lüzum görülmüş?

Elcevap: İslâmiyet âşikâredir. Hem de kuvve-i ittisâiyesi tazyik olunsa âleme zelzele verecek. Hem de ihfâ, hîle ve şüpheyi dâvet ettiğinden, hîle ve şüpheden münezze olan hakikat, hafâdan da müstağnidir. Hem de hîle, terk-i hîle ve doğruluktur. Hem de başka cemiyete kıyas olunmaz. Zira onlar teessüse başlıyorlar, bu ise müesses iken bazı köşelerden tecellî ediyor. Hem de bidayet-i İslâmda kırk oldu, saklanmadı; nasıl üç yüz milyondan sonra gizlenecek? Hem de bir şeyi akıl görür, kabul eder. Fikir uğraşır, teslim eder. Bir hakikat hafâ perdesini kabul etmez.

Yüz bin defa cemî mü'minlerin lisaniyla deriz:

Yaşasın Şeriat-ı Garrâ!

İttihad-ı Muhammedî'nin en küçük efradından

Bediüzzaman Said-i Nursî

*Dinsiz dünyada hayır yoktur.

**"Dinde zorlama yoktur." Bakara Sûresi, 2:256.

HAŞİYE6

Bismarck ve Mister Carlyle gibilerin malûm beyanatlarına işaret eder.

Hutbe-i Şamiye, Sayfa 97